

Tekst 1

Hector gaat naar het huis van Paris om hem aan te sporen mee te vechten.

- 313 Ἔκτωρ δὲ πρὸς δῶματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
 314 καλά, τὰ ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν οἳ τότε ἄριστοι
 315 ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβόλακι τέκτονες ἄνδρες,
 316 οἳ οἳ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν
 317 ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἔκτορος, ἐν πόλει ἄκρη.
 318 Ἔνθ' Ἔκτωρ εἰσηλθε Διὶ φίλος, ἐν δ' ἄρα χειρὶ
 319 ἔγχος ἔχ' ἐνδεκάπηχυν· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
 320 αἰχμὴ χαλκείῃ, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
 321 Τὸν δ' εὖρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἔποντα,
 322 ἀσπίδα καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἀφώοντα·
 323 Ἀργεῖη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμῳῆσι γυναιξὶν
 324 ἦστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
 325 Τὸν δ' Ἔκτωρ νεΐκεσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
 326 “Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
 327 Λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
 328 μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' αὐτὴ τε πτόλεμός τε
 329 ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε· σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
 330 ὃν τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
 331 Ἄλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηϊοιο θέρηται.”
 332 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
 333 “Ἔκτορ, ἐπεὶ με κατ' αἶσαν ἐνεΐκεσας οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
 334 τοῦνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον·
 335 οὔ τοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσι
 336 ἦμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχει προτραπέσθαι.
 337 Νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν
 338 ὄρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ᾧδε καὶ αὐτῷ
 339 λῶϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
 340 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, Ἀρήϊα τεύχεα δύω·

341 ἢ ἴθ' , ἐγὼ δὲ μέτειμι· κινήσεσθαι δέ σ' ὄϊω.”
 342 Ὡς φάτο, τὸν δ' οὐ τι προσέφη κορυθαίολος Ἔκτωρ·
 343 τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μελιχίοισι·
 344 “Δᾶερ ἐμεῖο κυνὸς κακομηγάνου ὀκρυόεσσης,
 345 ὥς μ' ὄφελ' ἦματι τῷ ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ
 346 οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
 347 εἰς ὄρος ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 348 ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
 349 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὦδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
 350 ἀνδρὸς ἔπειτ' ὄφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
 351 ὃς ἤδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
 352 Τούτῳ δ' οὔτ' ἄρ νῦν φρένες ἔμπεδοι οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
 353 ἔσσονται· τῷ καὶ μιν ἐπαυρήσεσθαι ὄϊω.
 354 Ἄλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε καὶ ἔξεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
 355 δᾶερ, ἐπεὶ σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν
 356 εἶνεκ' ἐμεῖο κυνὸς καὶ Ἀλεξάνδρου ἔνεκ' ἄτης,
 357 οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον, ὧς καὶ ὀπίσσω
 358 ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι.”

Homerus, Ilias 6.313-358

Aantekeningen

- regel 319 ἐνδεκάπηγος elf el lang
 regel 320 ὁ πόρκης band
 regel 322 ἀγκύλος gekromd
 ἀφάω betasten
 regel 329 ἀμφιδέδηε + *accusativus* is ontbrand om
 regel 331 ἄνα sta op!
 θέρηται *coniunctivus praesens van θέρομαι + genitivus*
 verbrand worden door
 regel 339 ἐπαμείβομαι beurtelings bezoeken
 regel 344 ὁ δαήρ zwager
 ἐμεῖο = ἐμοῦ
 κακομήγανος onheil stichtend
 ὀκρυόεις huiveringwekkend
 regel 347 πολύφλοισβος luid bruisend
 regel 348 ἀπόερσε (hij) rukte weg
 regel 355 ὁ δαήρ zwager
 regel 358 ἀοίδιμος stof opleverend voor een lied

Tekst 2

Zeus heeft Hera ervan beschuldigd dat zij Poseidon ertoe heeft aangezet de Grieken te helpen.

- 34 Ὠς φάτο, ῥίγησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
 35 καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 36 “Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθε
 37 καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος
 38 ὄρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,
 39 σὴ θ' ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νωῖτερον λέχος αὐτῶν
 40 κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ ποτε μὰς ὁμόσαιμι·
 41 μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 42 πημαίνει Τρῳάς τε καὶ Ἑκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει,
 43 ἀλλὰ που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
 44 τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶν ἰδὼν ἐλέησεν Ἀχαιοὺς.
 45 Αὐτὰρ τοι καὶ κείνῳ ἐγὼ παραμυθησαίμην
 46 τῇ ἕμεν ἦ κεν δὴ σύ, κελαινεφές, ἠγεμονεύης.”
 47 Ὠς φάτο, μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 48 καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 49 “Εἰ μὲν δὴ σύ γ' ἔπειτα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
 50 ἴσον ἐμοὶ φρονέουσα μετ' ἀθανάτοισι καθίζοις,
 51 τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλη,
 52 αἶψα μεταστρέψει νόον μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ.
 53 Ἄλλ' εἰ δὴ ῥ' ἐτέόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις,
 54 ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον
 55 Ἴρίν τ' ἐλθέμεναι καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον,
 56 ὄφρ' ἢ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 57 ἔλθῃ, καὶ εἴπησι Ποσειδάωνι ἄνακτι
 58 παυσάμενον πολέμοιο τὰ ἅ πρὸς δώμαθ' ἰκέσθαι,
 59 Ἑκτορα δ' ὀτρύνῃσι μάχην ἐς Φοῖβος Ἀπόλλων,
 60 αὐτίς δ' ἐμπνεύσῃσι μένος, λελάθη δ' ὀδυνάων
 61 αἷ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς

- 62 αὔτις ἀποστρέψῃσιν ἀνάλκιδα φύζαν ἐνόρσας,
 63 φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήϊσι πέσωσι
 64 Πηλεΐδew Ἀχιλῆος· ὁ δ' ἀνστήσει δὴν ἑταῖρον
 65 Πάτροκλον· τὸν δὲ κτενεῖ ἔγχρῃ φαίδιμος Ἴκτωρ
 66 Ἴλιου προπάροιθε, πολέας ὀλέσαντ' αἰζηοὺς
 67 τοὺς ἄλλους, μετὰ δ' υἷδὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δῖον.
 68 Τοῦ δὲ χολωσάμενος κτενεῖ Ἴκτορα δῖος Ἀχιλλεύς.
 69 Ἴκτωρ δ' ἄν τοι ἔπειτα παλίωξιν παρὰ νηῶν
 70 αἰὲν ἐγὼ τεύχοιμι διαμπερές, εἰς ὅ κ' Ἀχαιοὶ
 71 Ἴλιον αἰπὺ ἔλοιεν Ἀθηναίης διὰ βουλᾶς.
 72 Τὸ πρὶν δ' οὔτ' ἄρ' ἐγὼ παύω χόλον οὔτε τιν' ἄλλον
 73 ἀθανάτων Δαναοῖσιν ἀμυνέμεν ἐνθάδ' ἐάσω,
 74 πρὶν γε τὸ Πηλεΐδαο τελευτηθῆναι ἐέλδωρ,
 75 ὡς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῶ δ' ἐπένευσα κάρητι,
 76 ἥματι τῷ ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ἦψατο γούνων,
 77 λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.”

Homerus, Ilias 15.34-77

Aantekeningen

- regel 34* **φάτο** *onderwerp: Zeus*
regel 36 **ἴστω** (Hij/Zij) moet getuige zijn
regel 39 **νωῖτερος** ons beiden toebehorend
regel 40 **μάψ** lichtvaardig
regel 42 **πημαίνω** leed berokkenen
regel 55 **κλυτότοξος** met beroemde boog
regel 60 **λελάθη** (hij) doet vergeten (*coniunctivus aoristus*)
regel 62 **ἡ φύζα** paniek
ἐνόρνυμι opwekken
regel 64 **ἀνστήσει = ἀναστήσει**
regel 69 **ἡ παλίωξις** tegenaanval
regel 75 **ἐπινεύω** toeknikken

Tekst 3

De Griek Diomedes valt de Trojaan Aeneas aan, die al gewond is. Aeneas wordt door Apollo beschermd.

- 432 Αἰνεΐα δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
 433 γινώσκων ὃ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
 434 ἀλλ' ὃ γ' ἄρ' οὐδὲ θεὸν μέγαν ἄζετο, ἴετο δ' αἰεὶ
 435 Αἰνεΐαν κτεῖναι καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
 436 Τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων,
 437 τρὶς δὲ οἱ ἐστυφέλιξε φαινήν ἀσπίδ' Ἀπόλλων.
 438 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἴσος,
 439 δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
 440 “Φράζεο, Τυδεΐδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
 441 ἴσ' ἔθελε φρονέειν, ἐπεὶ οὐ ποτε φῦλον ὁμοῖον
 442 ἀθανάτων τε θεῶν χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.”
 443 Ὡς φάτο, Τυδεΐδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
 444 μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
 445 Αἰνεΐαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων
 446 Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηὸς γε τέτυκτο.
 447 Ἦτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
 448 ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε κύδαινό τε.

Homerus, Ilias 5.432-448

Aantekeningen

- regel 433 ὃ dat (voegwoord)
 οἱ Hiermee wordt Aeneas bedoeld
 regel 434 ὃ γ' verwijst naar Diomedes
 ἄζομαι + accusativus ontzag hebben voor
 ἴεμαι verlangen
 regel 435 ἀπὸ...δῦσαι tmesis
 regel 437 στυφέλιζω + accusativus een klap geven op
 regel 439 δ' onvertaald laten
 regel 440 φράζομαι op zijn hoede zijn
 Τυδεΐδη vocativus van Τυδεΐδης zoon van Tydeus
 (= Diomedes)
 regel 441 ἴσα φρονέω + dativus zich gelijkwaardig achten aan

---

<i>regel 441</i>	ὁμοῖον <i>Vul aan: ἔστιν</i>
<i>regel 442</i>	χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων <i>Lees: χαμαί τ' ἐρχομένων ἀνθρώπων</i>
<i>regel 443</i>	Τυδεΐδης <i>zoon van Tydeus (= Diomedes)</i>
<i>regel 445</i>	ἀπάτερθεν + <i>genitivus</i> <i>ver van</i>
<i>regel 447</i>	τὸν <i>Hiermee wordt Aeneas bedoeld</i>
<i>regel 448</i>	κυδαίνω <i>een mooi uiterlijk geven</i>